

**Nukus DPI O‘zbek tili va adabiyoti bakalavr ta’lim yo‘nalishi talabalari
uchun “O‘zbek adabiyoti o‘qitish metodikasi” fanidan umumiy savollar
to‘plami**

ORALIQ NAZORAT SAVOLLARI

1. Adabiyot oqitish metodikasi fanining mohiyati va vazifasi.
2. Ta'lim metodi nima?
3. Maktabda uzviy birlikda o‘rganiladigan fanlar.
4. Adabiyot oqitish metodikasi fanining boshqa fanlar bilan aloqadorligi.
5. Tadqiqot usullari.
6. Kuzatiah usuli haqida ma'lumot bering.
7. O‘zbek adabiyotini o‘qitish metodikasining fan sifatida shakllanish va rivojlanish bosqichlari.
8. Eng qadimgi dayrlarda Adabiyot oqitish metodikasi
9. Suhbat usuli haqida ma'lumot bering.
10. Adabiyot oqitish metodikasi tarixida jadidchilik davri.
11. Maktabda uzviy birlikda o‘rganiladigan fanlar.
12. 1930-1990-yillarda Adabiyot oqitish metodikasi.
13. Suhbat usuli haqida ma'lumot bering.
14. Mustaqillik va Adabiyot oqitish metodikasi.
15. Darslikka qo‘yiladigan talablar.
16. Adabiyot o‘qitishning yangi tamoyillari.
17. Matn ustida ishlashda kirish mashg‘ulotlarining o‘rni.
18. Matn ustida ishlashda yakunlovchi mashg‘ulotlarining o‘rni.
19. 1930-1990-yillarda Adabiyot oqitish metodikasi.
20. Epik asarlarni o‘rganish.
21. Lirik asarlarni o‘rganish.
22. Dramatik asarlarni o‘rganish.
23. Asar syujetini o‘rganish
24. Badiiy asar tilini o‘rganish.
25. Yozuvchi tarjimai holini o‘rganish.
26. Adabiyot oqitish metodikasi fanining mohiyati va vazifasi.
27. Adabiy-nazariy tushunchalarni o‘rganish
28. Maktabda uzviy birlikda o‘rganiladigan fanlar.
29. Adabiyot oqitish metodikasi fanining boshqa fanlar bilan aloqadorligi.
30. O‘quvchilarning mustaqil ishlarini tashkil etish.
31. Kuzatiah usuli haqida ma'lumot bering.
32. Dars shakllari.
33. Eng qadimgi dayrlarda Adabiyot oqitish metodikasi
34. Dars turlari haqida ma'lumot bering.
35. Adabiyot oqitish metodikasi tarixida jadidchilik davri.
36. Masofaviy ta’lim shakllari.
37. Adabiyot darslarida o‘quvchilarning yozma nutqini o‘stirish.
38. Adabiyot o‘qituvchisi.
39. Adabiyot bo‘yicha snfdan tashqari ishlar.
40. Darslikka qo‘yiladigan talablar.
41. Adabiyot o‘qitishning yangi tamoyillari.
42. Matn ustida ishlashda kirish mashg‘ulotlarining o‘rni.

43. Matn ustida ishlashda yakunlovchi mashg'ulotlarining o'rni.
44. 1930-1990-yillarda Adabiyot oqitish metodikasi.
45. Epik asarlarni o'rganish.
46. Lirik asarlarni o'rganish.
47. Dramatik asarlarni o'rganish.
48. Asar syujetini o'rganish
49. Badiiy asar tilini o'rganish.
50. Yozuvchi tarjimai holini o'rganish.

YAKUNIY NAZORAT SAVOLLARI

1. "Metodika – bu vaqtni tejash malakasi, o'quvchi kuchlarini oqilona sarflash, o'quv materialidagi sosiy va bosh narsani topish malakasi..." Ushbu fikrlar kimga tegishli?
- 2.1. Katta musiqa kitobi. 2. Yozuv san'ati haqida kitob. 3. O'ylar, hikmatlar, naqlar, she'rlar. 4. Musiqa haqida so'z. 5. Shoirlarning she'r yozish qonunlari haqida. 6. She'rlar va tibbiy doston.
Ushbu asarlardan qaysilari Farobiy qalamiga mansub?
- 3.1. Yozuv san'ati haqida kitob. 2. O'ylar, hikmatlar, naqlar, she'rlar. 3. She'rlar va tibbiy doston.
A.Beruniy B. Ibn Sino C.Farobiy
Javoblar mosligini belgilang.
4. Shoir, nosir,dramaturg, publitsist va mudarris sifatida shuhrat qozongan dastlabki milliy darslik va qo'llanmalar muallifi kim?
5. 1918- yili Toshkentda "Makotib" uyushmasi tashkil etiladi .Uning rahbari kim edi?
6. Tarixiylik asosida tuzilib? Klassik hamda so'nggi davr adabiyotining yirik namoyandalari asarlaridan namunalar berilgan "Adabiyot dasturi" nechanchi yilda tuzilgan?
7. 1934-yili tuzilgan "O'rta maktablarda adabiyot o'qitish metodikasining asosiy masalalari" kitobining muallifi kim?
8. Adabiyot o'qitish metodikasiga oid dastlabki mustaqil tadqiqot – "Adabiy o'qish metodikasi" kitobining muallifi kim? Kasb-hunar kollejlari tomonidan yaratilgan "Ona tili va adabiyoti" darsligi muallifi kim?
9. Adabiyot o'qituvchisi faoliyatiga xos belgilarni aniqlang?
10. Ijtimoiy fanlar orasida qaysi biri adabiyotga yaqin turadi?
11. Adabiyot o'qituvchilarining ish rejalari asosan
12. Maktabda badiiy asar tahlilidan qanday maqsadlar ko'zda tutiladi?
13. «Kadrlar tayyorlash milliy dasturi» kachon kabul kilingan?
14. «O'quvchilarda adabiy taxlil malakasini shakllantirish va takomillashtirish asoslari» kitobining muallifi kim?
15. 50-yillarda adabiyot ukitish metodikasi fani rivojiga xissa kushgan olimlar?
16. Adabiy asarlarni urganish bilan boglik bulgan dastlabki kaydrlarlar kaysi asarda uchraydi?
17. «Adabiyot ukitishning ilmiy-nazariy asoslari» kitobining muallifi kim?
18. «Uzluksiz ta'lim tizimida adabiyotdan mustakil ishlar» monografiyasining muallifi kim?
19. «Alpomish» dostoni nechanchi sinfda urganiladi?

20. «Adabiyot koidalari», «Uzbek adabiyoti darslari» kitoblarining muallifi kim?
21. Kim hind she'rlaridagi vaznni arab she'riyatidagi aruz bilan chog'ishtirib tahlil qilgan?
22. Aristotel'ning «Poetika»siga kim sharh yozgan?
23. A.Fitratning qalamida mansub ilmiy tanqidiy asarini belgilang?
24. M.Shayxzodaning «Mirzo Ulug'bek» tragediyasi nechanchi sinfda o'rganiladi?
25. «Odam ush-shuaro»nomi bilan shuhrat qazongan shoir kim?
26. Zarbulmasaldagi masallarni kursating.
27. 1918-20 yillarda «akdabiyot tarix» ni yaratish uchun ilmiy faoliyat olib borgan tashkilot qaysi
28. Adabiyot darslarida o'qituvchi tomonidan bajarilishi majburiy bo'lgan eng muhim davlat hujjati nima?
29. O'quv dasturlari, darsliklar, qo'llanmalar, nizomlar va boshqa meyoriy hujjatlarni yaratish uchun nima asos bo'lib xizmat qiladi?
30. Quyidagilardan qaysi biri o'quvchilarning umumtalim tayyorgarligiga, saviyasiga qo'yiladigan majburiy minimal darajasini belgilab beradi?
31. Maktabda adabiyot o'qitishning bosh maqsadi nima?
32. Badiiy tah'lil ilmiy adabiëtlarda qanday tasnif qilinadi?
33. «Axlokimiz binosining guzal va chiroyli bulishiga tarbiyaning zur ta'siri bordur»-degan fikrlar kimga tegishli?
34. «Yengil adabiyot», «Ukish kitobi», «Kiroat kitobi» kabi darsliklar muallifi kim?
35. Ta'lim mazmunining o'zagi nima?
36. Ta'lim soxalarini me'yorlashga, maktabning moliyaviy ta'minotini belgilashga asos buladigan davlat xujjati nima?
37. Barcha taxlillar uchun kuyiladigan asosiy talab nima?
37. Badiiy asar tilini taxlil kilishning asosiy tamoyili nima?
38. Qanday asarlarni urganshda rollarga bulib ukish engillikni ta'minlaydi?
39. Dostonlar umumta'lim maktablarining nechanchi sinflarida urganiladi?
40. Adabiy asarlarni taxlil kilishda nimaga asosiy e'tibor beriladi?
41. Olingan bilimlarni mustaxkamlashga, tegishli malaka va kunikmalarni barkarorlashtirishga xizmat kiluvchi mashgulot turi?
42. «Aslida kitobxon xam yozuvchi singari ijodkor. U asar mutolaasi jarayonida muallif faoliyatini takrorlash yulidan boradi»-degan fikrlar kimga tegishli?
43. Adabiy taxlil, odatda, nimadan boshlanadi?
44. DTSga muvofik urta maxsus ta'lim beradigan, ukuvchilarning imkoniyatlarini va kizikishlarini xisobga olgan xolda ularning jadal intellektual rivojlanishi chukur soxalashtirilgan ukuv maskani?
45. Akademik litseylar uchun 2000-yilda tuzilgan «Adabiyot» dasturining mualliflari kim?
46. Asar tahliliga kirishishda o'qituvchidan quyidagi qaysi masalalarga e'tibor berish talab kilinadi?
47. «Metod» atamasi qaysi tildan olingan?
48. O'zbek adabiyotini o'qitish usuli fan sifatida qachon shakllandi?
49. Ta'lim metodi bu..?
50. Adabiyot o'qituvchisi faoliyatiga xos belgilarni aniqlang?

51. O'quvchilar nutqiga qo'yiladigan talablarni belgilang.
52. Yozma nutqni o'stirishda qaysi yozma ish turini o'tkazish samarali natija beradi?
53. So'zlashuv uslubi adabiy tilning qanday shakli sanaladi?
54. "Mumkin bo'lgan h'amma narsa tuyg'ularning h'is etilishi uchun etkazilishi kerak". Ko'rgazmalilik h'aqidagi yuqoridagi fikr kim tomonidan aytilgan?
55. Adabiyot darslarida xarita-sxemalardan qaysi jarayonda foydalangan ma'qul?
56. Insho yozishga tayyorlash qanday bosqichlarni o'z ichiga oladi?
57. Sinfda o'rganilgan asarlar va mustaqil o'qilgan asarlar bo'yicha yoziladigan insholar maktabda yoziladigan insholarning qaysi turiga kiradi?
58. 5-9 sinflarda o'tkazilgan insholar qanday xarakterga ega bo'ladi?
59. O'quvchilarning ogzaki nutkini ustirishning qanday usullari bor?
60. Tarixiy shaxslar, xukmdorlar va muxim voqealarni madx etib yozilgan she'riy asar nima deb nomlanadi?
61. Keltirilgan janrlarning qaysi biri kat'iy "Ramali musammani maksur" vaznida yozilgan?
62. O'qituvchi o'quvchilarning bilimlarini baholashda nimalarga e'tibor berishi kerak?
63. Darsning qiziqarli bo'lishini ta'minlovchi ma'naviy dars turini aniklang?
64. Yozuvchi uzi ishtirok etgan, guvoni bulgan voqealar tasvirlangan badiiy asar kanday nomlanadi?
65. Shoirilar xayoti, ularning asarlaridan kiskacha namuna va taxllilar berilgan asarlar kanday nomlanadi?
66. So'z ichraki yolg'on zarur nopisand, Chu nazm ettilar qildi dono pisand. Ushbu baytning muallifini aniqlang?
67. Nasihatnoma (didaktik) asarni ko'rsating?
68. Adabiy asarni baholash mezonlarini belgilang?
69. Adabiy tanqid nima?
70. Badiiy asar tilini o'rganishda nimalarga ahamiyat berish lozim?
1. Poetik til haqidagi dastlabki ma'lumotlarga. 2. Poetik nutqqa. 3. poetik matn qurilishiga. 4. Badiiy tasvir vositalariga.
71. Dramatik asarlar tahlilida kimlarning tadqiqotlariga tayanish mumkin?
1. I.Sulton. 2. N.Mallayev. 3. H.Abdusamatov. 4. B.Imomov. 5. I.G'ofurov. 6. SH.Rizaev.
72. "...isbotda ilm, tortishuvda ikkilanish, ritorikada ishontirish qanchalik ahamiyatli bo'lsa, she'riyatda ham xayol va tasavvur shunchalik zarur bo'ladi". Ushbi fikrlar kimga tegishli?
73. Mustaqillik va Adabiyot oqitish metodikasi.
74. Darslikka qo'yiladigan talablar.
75. Adabiyot o'qitishning yangi tamoyillari.
76. Matn ustida ishlashda kirish mashg'ulotlarining o'rni.
77. Matn ustida ishlashda yakunlovchi mashg'ulotlarining o'rni.
78. 1930-1990-yillarda Adabiyot oqitish metodikasi.
79. Epik asarlarni o'rganish.
80. Lirik asarlarni o'rganish.
81. Dramatik asarlarni o'rganish.
82. Asar syujetini o'rganish

83. Badiiy asar tilini o'rganish.
84. Yozuvchi tarjimai holini o'rganish.
85. Adabiyot oqitish metodikasi fanining mohiyati va vazifasi.
86. Adabiy-nazariy tushunchalarni o'rganish
87. Maktabda uzviy birlikda o'rganiladigan fanlar.
88. Adabiyot oqitish metodikasi fanining boshqa fanlar bilan aloqadorligi.
89. O'quvchilarning mustaqil ishlarini tashkil etish.
90. Kuzatiah usuli haqida ma'lumot bering.
91. Dars shakllari.
92. Eng qadimgi dayrlarda Adabiyot oqitish metodikasi
93. Dars turlari haqida ma'lumot bering.
94. Adabiyot oqitish metodikasi tarixida jadidchilik davri.
95. Shoirlar xayoti, ularning asarlaridan kiskacha namuna va taxllilar berilgan asarlar kanday nomlanadi?
96. So'z ichraki yolg'on zarur nopisand, Chu nazm ettilar qildi dono pisand. Ushbu baytning muallifini aniqlang?
97. Nasihatnoma (didaktik) asarni ko'rsating?
98. Adabiy asarni baholash mezonlarini belgilang?
99. Adabiy tanqid nima?
100. Badiiy asar tilini o'rganishda nimalarga ahamiyat berish lozim?